

Nr akt Typo. 426/47

Protokół przesłuchania świadka

Dnia 31 marca 1947 r. w Gdańsku

Sędzia Śledczy _____ rejonu Sądu Okręgowego w _____ siedziba

w _____ Sąd Grodzki w _____ Oddział _____

w osobie Sędziego J. Podolskiego

z udziałem Protokółanta apl. B. Kłerta

w obecności stron _____

przesłuchał niżej wymienionego w charakterze świadka — bez przysięgi. 1) —

Po uprzedzeniu świadka o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania i o treści art. 107 k. p. k. — oraz o znaczeniu przysięgi, Sędzia odebrał od niego przysięgę na zasadzie art. _____ k. p. k. po czym — 2) świadek zeznał, co następuje:

Imię i nazwisko Zofia Czernińska

Wiek lat 44

Imiona rodziców Franciszek, Maria

Miejsce zamieszkania Gdańsk, Polotniarska 9-6

Zajęcie matkirodawka - w drukarni

Wyznanie rym - kat.

Karalność niekarana

Stosunek do stron obcy

Od lipca 1943 w przedzwiataniu w obozie Koncentracyjnym w Oświęcimiu. W obozie tym była starsza strażniczka (oberaufseherin) Maria Mandel. Odnosiła ona się do nielka, wrociska, do więźniówek. Poruczyła nam powstanie przedziejwoja kulerańki, która znajdowała się w "bloku chorzy" (blok choroby). W czasie mego polityki w więźniów, wrodzono tak zw. "bloki chorzy" - to znaczy, że nie wolno było w bloku wyjść z bloku. To jedyny blok, w którym wtedy dwaj lekarze Kinnig i Meuzler, którzy wypędzali zupełnie nasie chore na dwór.

1) Zbędne wyrazy druku należy przekreślić.

2) W tym miejscu wpisać należy odpowiedź, jakiej udzielił świadek, po uprzedzeniu go o prawie odmówienia zeznań (art. 104 k. p. k.).

W drzwiach bloku stał „Blockführer” Tauber, który który wychodził z więźniarki bliżej, tak, że obie padły na ziemię. Chłoniast do leżących na ziemi podbiegły, stojące przed wejściem strażniczki Mandel i Dreksler. Mandel kopota leżące na ziemi więźniarki i podnosiła je za rękę, wołała do Dreksler: „Pomóż mi, bo te śmierdzące żyłki nie chcą iść same”. Przeprowadzono wtedy selekcję na 3 blokach - malierystami razem. Z bloków tych zabrano wszystkie więźniarki, bez względu na wiek i stan zdrowia, a pozostało tylko blokowe. Zarządca, że selekcja ta odbywała się w grudniu i była wtedy już dość silny mroz.

Od grudnia 1943 r. pracowaliśmy w t. zw. „samie” pod moją przewodnią poruczą się po całym oborze kobiecym. W „samie” odbywały się selekcje do komór gazowych. Chodziły tamsi tamsi nacownym świadkiem selekcji, w której udział brała Mandel.

Selekcje te przeprowadzał lekarz Chenczele, Oberschuttmführer Hessler wraz z Mandel. Mandel była wtedy w reparyckach z kijem do ręce, którym popychała owrozdżone więźniarki do chenczele, a on decydował ostatecznie. Wybrali wtedy 3000 kobiet. Wybrane w tej selekcji, nie poszły wprost do Komory gazowej, tylko na blok 25 - blok śmierci. Farędu po tej selekcji poszłam na blok 25 po ładunek do gazowania. Gdy wchodziłam do bramy, spotkałam Mandel i Hesslera, którzy wychodzili z nami radovolouymi. Mandel mówiła wtedy do Hesslera: „To im się należy”. Gdy weszłam na teren ~~bloku~~ ^{bloku} zauważyłam w gronach stoż trupów, spoczywających przez wierzby. Przez tego zauważenie się pierwsza wyścielona do ostatnich granic Kobieta, wzięła ciało z psiladkó's trupa. Chybaż radaniem było sciągnąć z trupa odzież i zabrać ją do od-

Kofica Czerwinska

rozkazy.

W tym rozkazie widziałam, jak pewien J. G. mianem
widował w sprawie grupy więźniów w pasiakach,
którzy szli na proces do obozu Koblencego. Bedąca
rozkazem z tym J. G. mianem Claude, była mierzyną
tych po trawie. Zapewni temu przypatrywałam się
z dala i nie wiem czy była wszystkich więźniów,
czy tylko niektórych i nie wiem na co.

Od Claude należało zapytanie więźniów do
tzw. „bunkru” i do „Schutz Kommando”. Gile
chodziło o zapytanie do bunkru i oddziału kar-
nego, Claude była niewłaściwa.

Jedną z moich koleżanek, której nazwiska nie
pamiętam, która przysłała z obozu w Ravensbrück,
opowiadała mi, że Claude w Ravensbrück była
egzekutorką. Odczytała. Wskazywała „obozu”,
wpisała „bloku”

Wojciech

Czerwinski

Probleb
20. 11. 41

Wojciech
Protokolant.

Biuro Adostab DOX
Archiwizacja